

המגרש פרק תשיעי גיטין

פו.

עין משפט נר מצוה

(א) ז"ב קטו. [תוספי פ"ו],
 (ב) [קדושין ד.י. א] (ג) [נפ'
 תוס' עירובין טו: ד"ה
 רבנן תוס' לעיל כ"א: ד"ה
 כתיבה], (ד) לעיל מב,
 (ה) בדפוס, יומן, וכן
 בסמוך ופ"ל, יעב"ך,
 (ו) [תוספות על זה לקמן
 ע"כ], (ז) גרסי' באלפסי
 יתא לכל זה, (ח) בדפוס,
 בשלמה, (ט) [לעיל לט:],
 (י) [לעיל מב.], (יא) בדפוס
 ותו"ש למה חבת, שמשון,
 (יב) הנדפס בנדפוס
 וילנא הוא בנענות וזויר זה
 זכיר לפי הכתיב, (יג) ע"י
 רש"י על ה"ר"ק והנאות
 מו"י שם, (יד) ק"א בראש,
 (טו) הוסף בסוגריים הוא
 טעות רש"ש,

הגהות הב"ח

(א) גמ' תוספ' ח"י אלא
 הדיב' דמי: (ב) רש"י ד"ה
 ומאי שגא וכו' בששורה:
 (ג) ד"ה עד אהר עבדי
 וכו' תחת השמאל' יוסף וכן
 בסוף שיטה וזויר ומת
 שמשון פ"ל: (ד) ד"ה
 דלא יעקב קח הוא אלא בנו
 של זה היה:

מוסף רש"י

הכותב כל נכסיו לשני
 עבדיו. שגמ' שם שטות,
 כל נכסיו לזה וכל נכסיו
 לזה, ויחיה נשואו אחד בבת
 אחת לשניהם. דפגמי ללא
 קדם אחד לחבירו, קנו
 ומשחררו'ן זה את זה
 לפי שכל אחד זכאי בחצי
 חצירו (עליל מב.).

מוסף תוספות

א. השתא
 דפישתא דקמא כשר
 בראובן גוריא, מילא
 מייתו ריאה דכשרי כמו מבין
 יעקב עד. תוס' ז"ב קט"ז ע"א
 ד"ה ולתפס' [בנמשך ע"כ].
 ב. דאינו חושש לחותם
 עד לפי. תוס' ה"א"ש ונש"ע
 תוס' ז"ב קט"ז. ג. השתא
 גמ' [קדשה] היכי פישתא
 ליה דקמא כשר בראובן בן
 גוריא. תוס' ז"ב קט"ז ע"א
 ד. והוי כמו בן איש
 פלוני. תוס' ז"ב קט"ז ע"א.
 ה. נהיינו דקמארן והאי
 ביעקב עד. תוס' ז"ב קט"ז ע"א.
 ו. אי לא ודיעבין בהאי
 חתימה דלא ודיעבין היא.
 ש"ע.

פסקי ר"ד

אפילו זמן אחד לכולן והו
 תופס. ה"ד כלל דכתיב
 ביה הויר אנו פלוני ופלוני
 גרשנו ושתינו פלונית
 ופלונית. מתקין לה ר'
 אבא לר' יוחנן דאמר זמן
 אחד לכולן זהו כלל
 לירוש' כי חתימי שהרי
 אבתיא הוא דחתימי פ'
 הואיל וכל שם איש ואשה
 נכתבים לבר דילמא דערדים
 אבתיא חתימי ולא
 אכולהו מי לא תביע עדים
 החתומים על שאלת שלום
 בבת חיישין שמא על
 שאלת שלום חתמו ולא
 מי איתמר עלה א"ר אבהו
 לרדיי מפרשא לי מיניה
 דר' יוחנן שאלו פסול
 ושאלו כשר הבא נמי
 דכתיב ביה איש פלוני
 גירש פלונית ופלוני
 פלונית ופלוני פלונית פ'
 שהו"ו מוסיק' על ענין
 ראשון ומחבר את כולן
 ואכולהו משהירי' ותו לר' יוחנן דאמר זמן לכל אחד זהו תופס מאי איריא משום תופס תיפוק לי דהוה ליה נכתב ביום נחתם

אפילו זמן אחד לכולן נמי הוי טופס. לכל אחד ואחד לפסול העלוונים
 (א"כ כי כתבו איש פלוני מגרש פלונית ופלוני פלונית) הואיל והזכיר
 שם איש ואשה יחד לכל אחד ואחד הוי כל חד גט לעזמו ונמנאל
 אחרון מפסיק בעדות ואין עדים מעידים אלא עליו: לר' יוחנן דאמר

וליתכשר האי בראובן והאי בנן יעקב עד. תימה לר"י היכי
 ליתכשר בראובן הא לא תנא אלא איש פלוני עד כשר
 אכל איש פלוני בלא עד לא ואור"י^ב דפשיטא ליה דלראובן קאי אבן
 יעקב עד דכתריה והוי כאלו כתב זההיה דלראובן עד:

וליתכשר האי בראובן בן והאי ביעקב עד. ג' פירש
 זקנוטרס דלראובן בן משמע איני בנו
 של ראובן כדרך פירוש חתימת יוניס^ד
 וזה שחמס תחת השני איש אחר היה
 ושמו יעקב^ה ולפירושו שפי' שחמס
 כחתימת יונית בנחם פירש שיעקב
 הוא איש אחר שיוכל לפרש הוא יעקב
 הוא עלמנו בן ראובן ופירוש דמוק לומר
 שהעברי חמס כדרך חתימת יוניס
 וגנאה לפרש דלראובן בן דקאמר הוא
 בן יעקב ולא חס ראובן לכתוב שם
 יעקב אציו לפי שהוא כמזב ומתוס על
 גט שני ונקרא יפה ראובן בן יעקב:
דידעין ביה בהאי חתימת ידא דראו דיעקב.
 משמע דסתמאל^א היה לנו למלות
 ביעקב אע"ג דנשי קיום חותמין
 מסתמאל השליח שאומר בפני נכתב
 וכו' מכיר חתימת ידו אי נמי איכא
 למימר דמיירי בלא^ב דאין לרין קיום
 חותמין כיון שאין עליו עוררים:
 ודלמא

נח א ב מיי פ"ד מהל'
 גירושין ה' כה סגנו
 עשין נ טו"ש"ע אה"ע סימן
 קל סעף ג:
 נב ג מיי"ש טו"ש"ע שם
 סעף ט ובג"ה:
 ד ד ה ו ז מיי"ש טו"ש"ע יט
 טו"ש"ע שם ועמ"י:
 כא ח טו"ש"ע שם סעף
 ט:
 כב ט י מיי"ש טו"ש"ע כ"א
 ט:
 כ גמ"י שם ה"ח[
 כב ל מיי"ש טו"ש"ע שם
 סעף י:
 כד מ מיי"ש טו"ש"ע שם
 סעף ח:

פסקי ר"ד (המשך)

בלילה פ"י דקס"ד שביום
 שכתב זה לא נכתב זה
 וכולהו הוו נכתבו ביום
 ונחתמו לאחד זמן א"ל מר
 קשישא בריה דרב ארי
 לרב איש רבי אמרין
 משמיה דר' יוחנן דכתיב
 ביה הכי בחד בשבא א"ל
 בשבא בחד בשבא א"ל
 רבינא לרב איש לר"ל
 דאמר ה"ד כלל דכתב ביה
 הכי אנו פלוני ופלוני
 ופלוני גירשנו את נשותינו
 פלונית ופלונית ופלונית
 נמצאו ב' נשים מתגרשות
 בגט אחד והתורה אמרה
 וכתיב לה ולא לה
 ולהבדלה דהדר נכתבים
 פלוני גירש פלונית ופלוני
 פלונית ופלוני פלונית
 וק"ל ר"ל ר' יוחנן הלכה
 כר' יוחנן: בתני' ב' גיטין
 שכתבן זה בצד זה ושני
 עדים עברים באין מתחת
 זה לזה ושני עדים יוניס
 באין מתחת זה לזה את
 שהעדים הראשונים
 נקראו עמו כשר. עד א'
 עברי ועד א' יוני באין
 מתחת זה לתחת זה שניהם
 פסולין: פי ב' גיטין
 שכתבן זה בצד זה לרוחב
 המגילה א' מימין וא'
 משמאל. ורש"י עדים עברים
 באין מתחת זה לתחת זה
 וכו' וכו' עדים עברים
 חתומים בלשון קודש והוי
 חתומים מתחת זה לתחת
 זה שלא היו חתומים שם
 ושם אבותם תחת גט אחד
 כמו שנושנין כל הגט וכל
 החתומים תחת כל גט וכל
 שטר אלא כתבו שמום תחת
 גט הימני ושם אבותם
 תחת השמאל וכן השני
 כתב יוסף תחת הימני בן
 שמואל תחת השמאל
 נמצאת החימות מושכות
 מגט זה לגט זה שמום
 כתבו תחת הימני ושמות
 אבותיהם תחת השמאל
 ועוד חזרו וחתמו תחתיהן
 שני ישראל יוניס הדרים
 בארין ין ולא חתמו בלשון
 קודש אלא בלשון יונית
 והיתה חתימתן נמי מושכת
 תחת הימני לתחת
 השמאל וכו' ונבוג היונים
 הוא בשמותם ראו'ן בן
 יעקב [יעקב] הוא שם העד
 וראובן הוא שם האב שכך
 מתפרש ראובן מי הוא בנו
 יעקב וחתמו שני היונים
 כך תחת העברים דן בן
 נפתלי ג' בן איש דן בן
 היה כתוב תחת הימני
 ונפתלי תחת השמאל
 ומתפרש נפתלי בן דן וכן
 השני ג' בן היה כתוב תחת
 הימני ואשר תחת
 השמאל נמצא עכשיו שני
 עברים חתומים תחת
 הימני ושני עדים יוניס
 חתומים תחת השמאל את
 שהעדים הראשונים
 נקראים עמו כשר. והיינו
 הימני שהעברים נקראים
 העדים נקראים עמו פסול.

גט	גט
ראובן	בן יעקב טבר-
קתא	בן לוי טבר-
יוסף	בן שמעון יו-
נפתלי	בן יתאל יו-

אפילו זמן אחד לכולן נמי הוי טופס אלא היכי
 דמי כלל דכתב אנו פלוני ופלוני גירשנו נשותינו
 פלונית ופלונית מתקין לה רבי אבא לר'
 יוחנן דאמר זמן אחד לכולן זהו כלל לירוש'
 דלמא כי חתמו סהדי אבתיא הוא דחתימי
 מי לא^א תניא^ב עדים חתומין על שאילת שלום
 בגט פסול חיישין שמא על שאילת שלום
 חתמו לאו איתמר עלה א"ר אבהו בלרדיי
 מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן שאלו פסול
 ושאלו כשר ה"ג דכתיב ביה פלוני ופלוני
 ופלוני ותו לרבי יוחנן דאמר זמן לכל אחד זהו
 טופס מאי איריא משום טופס ותיפוק ליה
 דהוה ליה נכתב ביום ונחתם בלילה א"ל מר
 קשישא בריה דרב חסדא לרב איש הכי
 אמרין משמיה דרבי יוחנן דכתיב בהו בחד
 בשבא בחד בשבא א"ל רבינא לרב איש לרש
 לקיש דאמר זמן אחד לכולן נמי טופס הוי^א
 והיכי דמי כלל דכתיב ביה הכי אנו פלוני
 ופלוני גירשנו נשותינו פלונית ופלונית נמצאו
 שתי נשים מתגרשות בגט אחד והתורה אמרה

וכתיב לה^א ולא^ב לה ולהבדלה דהדר כתב פלוני גירש פלונית ופלוני
 פלונית א"ל רבינא לרב איש ומאי שגא מהא^ג דתניא הכותב כל נכסיו לשני
 עבדיו קנו ומשחררו'ן זה את זה ולא אוקימנא בשני שמרות תניא כוותיה דר'
 יוחנן תניא כוותיה דריש לקיש תניא כוותיה דר' יוחנן חמשה שכתבו בתוך
 הגט איש פלוני מגרש פלונית ופלוני פלונית וזמן אחד לכולן
 והעדים מלמטה כולן כשרים^ד ותנתן לכל אחת ואחת זמן לכל אחד ואחד והעדים
 מלמטה^ה את שהעדים נקראים עמו כשר ר' יהודה בן בתירא אומר אם יש ריוח
 ביניהן פסול ואם לאו כשר שאין זמן מפסיקן תניא כוותיה דריש לקיש חמשה
 שכתבו כלל בתוך הגט אנו פלוני ופלוני גירשנו נשותינו פלונית ופלונית פלוני
 גירש פלונית ופלוני גירש פלונית וזמן אחד לכולן והעדים מלמטה כולן כשרין
 ותנתן לכל אחת ואחת זמן לכל אחד ואחד וריוח לכל אחד ואחד והעדים
 מלמטה את שהעדים נקראין עמו כשר ר"מ אומר אע"פ שאין ריוח ביניהם פסול
 שהזמן מפסיקן וריש לקיש מאי איריא זמן לכל אחד ואחד הא אמר זמן אחד
 לכולן נמי טופס הוי הני מילי היכא דלא ערביניהו מעיקרא אבל הכא דערביניהו
 מעיקרא אי פליג להו זמן אין אי לא לא: **בתנ"ג**^א שני גיטין שכתבן זה בצד זה
 ושנים עברים באים מתחת זה לתחת זה ושנים עדים יוניס באים מתחת זה
 לתחת זה את שהעדים הראשונים נקראין עמו כשר^ב עד אחד עברי ועד אחד
 יוני ועד אחד עברי ועד אחד יוני באין מתחת זה לתחת זה שניהם פסולין:
גמ'^א וליתכשר האי בראובן והאי בנן יעקב עד דהא תנן בן איש פלוני
 עד כשר דכתב ראובן בן אקמא ויעקב עד אבתיא וליתכשר האי בראובן
 בן וליתכשר האי ביעקב עד דהא תנן איש פלוני עד כשר דלא כתב
 עד ואיבעית אימא^ב לעולם דכתב עד ודיעבין בהא חתימה דלאו דיעקב הוא
 ודלמא

גירשנו נשיו פלונית ופלונית פלוני גירש פלונית בלחוד צבצת פלוני גירש פלונית בלחוד צבצת לכיון דערציניהו מעיקרא אי לא הדר אפסקיניהו
 בזמן לא מיפסקי: **בתנ"ג**^א שני גיטין שכתבן זה בצד זה. ברוחב המגילה: שנים עברים באים מתחת. הראשון לתחת השני שם העד תחת הראשון
 ושם אציו תחת השני וכן עד שני חתמי וחזרו וחתמו תחתיהן שני ישראלים יוניס הדרים בארין ין ובלשון אכרין יון ובלשון יונית כדרך זהו אכל חתימת היונים
 אינה נקראת כחתימת העברים שכשהיו חותם יוסף בן שמעון צידע ששמו שמעון בן יוסף שכן מתפרשת חתימתן יוסף בן י^א שמעון
 כלומר בנו של יוסף שמעון ונמנאל שם העד חתום על גט שני ושם אציו חתום על הראשון הלכך על כרחיך היונים חתם השני חתמו
 כזה"ש: **את שהעדים הראשונים נקראים עמו כשר.** י^א אם העבדיים חתומים למעלה הימני כשר ואם היונים
 חתומים למעלה השמאלית כשר ובגמרא פריך אידך אמאי מיפסל: **עד אחד עברי ועד אחד יוני ועד אחד עברי ועד א'^א יוני באים מתחת זה לתחת זה.** עד עברי ועד יוני באים מתחת גט השמאל ועד
 עברי ועד יוני עוד תחתיהן באין מתחת השמאל לתחת גט הימין כגון שהיוני הראשון חתם השמאל יוסף^א
 י^ב בסוף שיטה וחזר וחתם בן שמעון בראש שיטה שניה תחת הימני נמנאל שמו תחת הימני דהכי מיפרשה חתימה
 דידהו בנו של יוסף שמעון נמנאל שמתחת גט הימין בן השמאל שם אציו על השמאל ושמו על
 הימין והעברי השני חתם שמו תחת גט השמאל בסוף שיטה ושם אציו תחת הימני בראש שיטה שמתחת^א וכן נשאל
 דכרכו נמנאל בן מתחת גט שני לתחת גט ראשון והיוני השני חתם חתמו דכרכו בשיטה אחת יתאל בן תחת הראשון ונפתלי
 תחת השני נמנאל שמו חתום על השני: שניהם פסולים. ובגמרא מפרש טעמא: **גמ'**^א וליתכשר קמא בראובן ובתרא
בצן יעקב עד. ויוכשרו שניהם על ידי שני עדים ראשונים: דהא סגן. במתניתין צפירקין: וליתכשר האי בראובן בן.
 דמשמע איני בנו של ראובן כדרך פירוש חתימת היונים וזה שחמס תחת השני איש אחר היה ושמו יעקב: דלא כס"ב עד.
 ומתניתין דוקא נקט איש פלוני עד דהיכא דלא חתם פלוני בן פלוני בעינן עד: דלאו יעקב הוא. אלא^א של זה בנו היה:
 ודלמא

עמו וקורא אותן ראשונים לפי סדר המשנה דתני שני עדים עברים ושני יוניס וגט השמאלית שהעדים נקראים עמו פסול.

